

NOTAT

6. januar 2018

RETSFORBEHOLD KAN BLOKERE KONFISKATION AF MILLIARDER

Kontakt:

Forskningschef, ph.d., Catharina Sørensen

+45 21 54 88 21

cas@thinkeuropa.dk

RESUME 10-15 gange om året bruger bagmandspolitiet EU's regler om indefrysning og konfiskation af midler, der er erhvervet kriminelt. Det har bl.a. ført til beslaglæggelse af op imod 2,5 milliarder kroner i udlandet i skattesagen. Desværre vil det danske retsforbehold i nær fremtid blokere den nemme adgang til beslaglæggelse og konfiskation. EU's regelsæt er ved at blive revideret, og det har stor betydning for Danmarks muligheder for at hive penge hjem i fremtiden.

Det gamle retsforbehold betyder, at Danmark ikke kan deltage i de nye regler. Og da de eksisterende EU-regler vil blive ophævet for de andre lande, mister reglerne deres praktiske betydning for Danmark. Regeringen vurderer, at det vil medføre en svækkelse af Danmarks samarbejde på området.

Udenfor vil Danmark stå svagere i kampen mod svindel og anden organiseret kriminalitet. Kan Danmark ikke få en sær aftale, vil Danmark ryge helt ud og falde tilbage på 20 år gamle mellemstatslige regler, som er mindre effektive og mindre forpligtende. Mens EU-landene sætter turbo på sagsbehandlingen, kan danske anmodninger om beslaglæggelse og konfiskation ende bagerst i køen.

Samtidig er forhandlingerne om et nyt retsgrundlag for den fælles europæiske anklagemyndighed, Eurojust, ved at tage fart. Her står Danmark ligeledes på grund af retsforbeholdet til at falde ud af samarbejdet, der har helt afgørende betydning for at opklare f.eks. grænseoverskridende sager om skattesvig.

HOVEDKONKLUSIONER:

- Danmark har ved hjælp af EU's regler beslaglagt op imod 2,5 milliarder kroner i skattesagen, der trækker spor til andre EU-lande. Sagens grænseoverskridende karakter har ledt til oprettelsen af fælles efterforskning i regi af Eurojust, der er anklagemyndighedernes pendant til Europol.
- I nær fremtid vil Danmark pga. retsforbeholdet ikke længere kunne være med i EU's regler om beslaglæggelse og konfiskation, da de bliver overstatslige. De eksisterende regler kommer til at miste deres betydning.
- Ifølge regeringen vil det medføre en svækkelse af Danmarks samarbejde med de øvrige EU-lande, hvis man ikke længere kan gøre brug af reglerne.
- Bagmandspolitiet bruger EU-reglerne 10-15 gange om året, og det tal er stigende. Reglerne sikrer, at danske beslaglæggelseskendelser behandles på samme måde som f.eks. hollandske kendelser i Holland.
- Hvis Danmark pga. retsforbeholdet ikke kan være med i det nye EU-regelsæt, må dansk politi bruge 20 år gamle mellemstatslige konventioner, hvor mulighederne for at beslaglægge og konfiskere er dårligere.
- Det sker samtidig med, at de andre EU-lande med den nye forordning sætter turbo på samarbejdet. Kommissionen foreslår en frist på 24 timer for beslutning og 24 timer for gennemførelse, mens det bliver 30+30 dage for den endelige konfiskation. Det er et afgørende nybrud og væsentligt hurtigere end i dag.
- Danmark står desuden til at skulle forlade Eurojust-samarbejdet pga. retsforbeholdet. Eurojust har stor betydning i kampen med organiseret kriminalitet og den europæiske arrestordre. Danmark har for mere end halvandet år siden anmodet EU om at blive tilknyttet på mellemstatsligt grundlag. Der er endnu ikke kommet noget svar.
- Det bør derfor allerede nu overvejes, hvordan det sikres, at flest muligt af forbrydernes værdier bliver beslaglagt og konfiskeret. Det kan ske ved at Danmark ophæver eller omdanner retsforbeholdet til en tilvalgsordning, eller forsøger at få en parallelaftale eller en særaftale, så Danmark kan bevare en vis tilknytning til EU-samarbejdet på dette felt.

I slutningen af 2015 beslaglagde bagmandspolitiet¹ i samarbejde med myndigheder i England 1,7 milliarder kroner.² Aktionen fandt sted i forbindelse med efterforskningen af Danmarks største svindelsag: Sagen om svindel med refusion af udbytteskat for 12,3 milliarder kroner (herefter skattesagen). Sidenhen er der beslaglagt 800 millioner kroner på udenlandske bankkonti.³

Langt hovedparten beslaglæggelserne er gennemført med EU-regler, der sikrer gensidig anerkendelse af kendelser om konfiskation og indefrysning inden for EU.⁴ Disse regler er dog ved at blive revideret, og det kan gøre det væsentligt sværere for Danmark i fremtiden at beslaglægge midler, der er erhvervet kriminelt. Årsagen er det danske retsforbehold. Det blokerer for dansk deltagelse i EU's regler om politi- og strafferet, når det sker i det overstatslige samarbejde, hvilket vil være tilfældet med de nye regler. Selvom det er konsekvensen af forbeholdet, var det næppe intentionen eller forestillingen, at Danmark ville komme til at stå uden effektive regler til at sikre hurtig indefrysning og konfiskation af ulovlige midler.

Nye regler sætter Danmark uden for døren

Ifølge Europol generer det et illegale marked i Europa årligt ca. 110 milliarder euro.⁵ I dag estimeres det, at kun omkring én procent bliver konfiskeret – resten bliver i hænderne på de kriminelle.⁶ Dette er selvsagt uacceptabelt, og der er bred enighed om, at landene skal blive bedre til at beslaglægge og konfiskere de ulovlige midler. Med henblik på dette tog Kommissionen den 21. december 2016 initiativ til at lave de eksisterende to rammeafgørelser på området om til en samlet forordning.⁷ Initiativet kom efter pres fra medlemslandene og Europa-Parlamentet og går ud på at forenkle og udvide de nuværende regler. Det skal give EU-landene lettere adgang til at beslaglægge og konfiskere værdier på tværs af grænserne. For Danmark får det pga. retsforbeholdet den modsatte effekt.

Retsforbeholdet udelukker nemlig deltagelse i overstatslige EU-regler, og da alle nye EU-regler om politi- og stofferetligt samarbejde siden december 2009 har

---

¹ Bagmandspolitiet er en populærbetegnelse for Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

² Skattesagen: SØIK har beslaglagt 1,7 milliarder kroner i udlandet, 3. november 2015, Anklagemyndigheden.

³ Skattesagen: To mænd varetægtsfængslet, 27. Maj 2017, Anklagemyndigheden.

⁴ Samlenotat vedrørende RIA 7.-8. december 2017, Resume af Rigsadvokatens høringssvar kan læses på side 39 (Retsudvalget 2017-18, REU Alm.del, Bilag 75, Offentlig).

⁵ Europol, Criminal asset recovery in the EU. Survey of Statistical Information 2010-2014, Key findings, s- 4.

⁶ Ibid.

⁷ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation, KOM (2016) 819 endelig.

været overstatslige, er Danmarks muligheder for at deltage i dette samarbejde blevet stadigt mere reduceret.⁸ Danmark kan ikke deltage i nye regler, og samtidig er Danmarks stilling i de eksisterende regler særdeles usikker.

Danmarks udfordring i forhold til EU's nye forordning om gensidig anerkendelse er, at regelsættet betyder, at de to rammeafgørelser, som EU-landene bruger i dag, bliver ophævet for alle andre lande end Danmark (og evt. Irland).⁹ Dermed mister det regelsæt, som bagmandspolitiet i dag benytte til at beslaglægge og konfiskere midler, den praktiske betydning.¹⁰ Ifølge regeringen vil det medføre en svækkelse af Danmarks samarbejde med de øvrige medlemslande, hvis man ikke længere kan gøre brug af reglerne.¹¹

Ulig EU's regler om minimumsharmonisering, kan Danmark ikke selv indføre den retstilstand, som EU-reglerne om gensidig anerkendelse foreskriver, da det, som ordene antyder, kræver gensidighed.

Danmark bruger EU-regler mere og mere

EU's to rammeafgørelser om henholdsvis indefrysning og konfiskation bygger på princippet om gensidig anerkendelse mellem medlemslandene. Overordnet betyder det, at en kendelse fra et medlemslands domstol anerkendes i hele EU, og at andre EU-lande i de fleste tilfælde forpligtes til at fuldbyrde afgørelsen – dvs. at indefryse pengene, beslaglægge genstanden eller konfiskere aktiverne.

Bagmandspolitiet har oplyst, at de samlet set anvender EU-reglerne 10-15 gange om året, og at der gennem de seneste år har været et øget behov for at gøre brug af reglerne.¹² Selvom 10-15 gange ikke lyder af meget, skal det ses i sammenhæng med, at der kan være tale om enorme beløb. I forbindelse med skattesagen blev der beslaglagt for 1,7 milliarder kroner alene i 2015. Bagmandspolitiet fremhæver netop denne sag i et høringssvar til Justitsministeriet som et

---

⁸ Forbeholdslandet Danmark, Tænketanken EUROPA, 2017, s. 32 ff.

⁹ Irland, der har en tilvalgsordning, har endnu ikke gjort brug af tilvalgsmuligheden. Det betyder, at Irland træffer afgørelse om tilvalg, når forhandlingerne er afsluttet, og ikke indgår i vedtagelsen. Det forventes, at Irland vil tilvælge de nye regler. Se mere i Protokol 21 til Lissabontraktaten. Selv hvis Irland skulle vælge at stå udenfor de nye regler, vil de nuværende rammeafgørelser kun kunne bruges i forholdet mellem Irland og Danmark.

¹⁰ Notits om ophævelse af EU-retsakter i forbindelse med vedtagelsen af nye EU-retsakter, Europaudvalget 2015-16, L29, Bilag 7, offentligt og Grund- og Nærhedsnotat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation (retsudvalget 2016-17, REU alm.del Bilag 193, Offentligt).

¹¹ Samlenotat vedrørende RIA 7.-8. december 2017, s. 38,

<http://www.ft.dk/samling/20171/almudel/REU/bilag/75/1822583/index.htm>.

¹² Samlenotat vedrørende RIA 7.-8. december 2017, Resume af Rigsadvokatens høringssvar kan læses på side 39 (Retsudvalget 2017-18, REU Alm.del, Bilag 75, Offentlig).

eksempel på brug af rammeafgørelse 2003/577/RIA om indefrysning.¹³ Den tidligere justitsminister, Søren Pind, understregede også, at EU-samarbejdet har været meget vigtigt i forhold til at få beslaglagt pengene i skattesagen.¹⁴

Som et eksempel på anvendelse af den anden rammeafgørelse (2006/783/RIA) henviser bagmandspolitiet til en sag, hvor udbytte for narkokriminalitet bl.a. var blevet anvendt til at købe en lejlighed i Portugal, 18 lejligheder i Belgien og en slæbebåd og en lejlighed i Spanien.¹⁵ Aktiverne er nu konfiskeret, og ind til videre er knap 3 millioner kroner tilfaldet den danske stat.¹⁶

EU-reglerne går begge veje. Derfor hjælper danske myndigheder også andre EU-landes myndigheder med at beslaglægge værdier som led i staffesager. F.eks. har Danmark hjulpet Frankrig med at konfiskere 50 millioner kroner, der stod på danske konti som et led i et stort bedrageriforhold begået i Frankrig.¹⁷ Bagmandspolitiet har også beslaglagt et fly og en helikopter på vegne af de hollandske myndigheder.¹⁸ Det er en særlig enhed kaldet Sporingsgruppen, der står for at finde midler, der er anskaffet kriminelt. Siden gruppen blev oprettet i 2007, er omfanget af beslaglæggelser steget betydeligt.¹⁹

Svært uden for EU

Uden for EU er det sværere at få beslaglagt og konfiskeret værdier. Modsat princippet om gensidig anerkendelse bygger de forskellige mellemstatslige konventioner nemlig på forespørgsler, og her opstår der udfordringer for Sporingsgruppen.²⁰ Den første gang et land uden for EU fulgte en dansk anmodning om at effektuere en domstolsafgørelse om konfiskation, var i 2012 i Hong Kong i forbindelse med Stein Bagger-sagen.²¹

Der findes en lang række konventioner, som Danmark er med i, der går ud på at sikre gensidig retshjælp mellem de deltagende lande. Danmark vil således stadig kunne fremsende retsanmodninger via disse regler. Udfordringen med

¹³ Samlenotat vedrørende RIA 7.-8. december 2017, Resume af Rigsadvokatens høringssvar kan læses på side 39 (Retsudvalget 2017-18, REU Alm.del, Bilag 75, Offentlig).

¹⁴ Pind om udbytteskattesag: Enorm og kompleks sag, 15. juni 2016, dr.dk og udkast til tale til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AI fra Folketingets Skatteudvalg den 15. juni 2016 (Skatteudvalget 2015-16, SAU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 520, Offentligt).

¹⁵ »Forbrydelse må ikke kunne betale sig«, 17. august 2016, Anklagemyndigheden, <http://anklagemyndigheden.dk/da/forbrydelse-ma-ikke-kunne-betale-sig>.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Ibid. og Pengejægeren: Michaels job er at finde 12,3 milliarder, 27. marts 2017, dr.dk.

¹⁹ »Forbrydelse må ikke kunne betale sig«, 17. august 2016, Anklagemyndigheden.

²⁰ Pengejægeren: Michaels job er at finde 12,3 milliarder, 27. marts 2017, dr.dk.

²¹ Endnu en Stein Bagger-million fundet på ø i skattely, 12. december 2012, eb.dk

konventionerne er, at de er mindre effektive og mindre forpligtende. De bærer præg af at være influeret af princippet om territorial suverænitet.²² Der er ikke nogen absolut pligt til at gennemføre anmodninger om beslaglæggelse, ingen gensidig anerkendelse af afgørelserne og ingen tidsfrister.²³

Det må forventes, at Danmark i det mindste kan falde tilbage på EU-retshjælpskonventionen fra 2000 og den senere protokol.²⁴ Det vil dog være en væsentlig forringelse af de muligheder, de danske myndigheder i dag råder over ift. beslaglæggelse og konfiskation.

EU-retshjælpskonventionen blev oprettet som et supplement til Europarådets regler med henblik at lave et forstærket samarbejde inden for EU. Konventionen fjernede dog ikke nogle af de mange omfangsrige afvisningsmuligheder, og udover en bestemmelse, der foreskriver, at forespørgslen skal besvares "hurtigst muligt" er der heller ingen tidsfrister.²⁵ Den senere protokol fastlagde nogle proceduremæssige begrænsninger til at gøre brug af de mange afvisningsgrunde – uden dog at gøre op med dem.²⁶ EU-retshjælpskonventionen er i det store og hele i dag gennemført af Europarådet.²⁷

EU-retshjælpskonventionen er trods nyere EU-regler stadig gældende. Den gælder i forholdet mellem EU-landene og tredjelande, der er tilknyttet. Island og Norge indgik i 2003 en aftale om dette, der dog først trådte i kraft i 2013.²⁸ Man kan forestille sig, at det også vil være tilfælde, såfremt Danmark ikke længere deltager i de to nyere rammeafgørelser eller den foreslåede forordning.

Helt konkret kommer det til at betyde, at Danmark ikke længere nyder godt af den gensidige anerkendelse, der er indeholdt i rammeafgørelserne og den nye forordning. Gensidig anerkendelse indebærer pligt for en medlemsstat til at anerkende og gennemføre afgørelsen uden yderligere formaliteter og på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse (medmindre

---

²² The European Judicial Training Network, Module 2: General Framework of Judicial Cooperation in Criminal Matters Within the EU, s. 12.

²³ The European Judicial Training Network, Module 2: General Framework of Judicial Cooperation in Criminal Matters Within the EU.

²⁴ Convention of 29 May on Mutual Assistance in Criminal Matters between Member States of the European Union.

²⁵ The European Judicial Training Network, Module 2: General Framework of Judicial Cooperation in Criminal Matters Within the EU, s. 20.

²⁶ Protocol of 16 October 2001 to the 2000 Convention.

²⁷ The European Judicial Training Network, Module 2: General Framework of Judicial Cooperation in Criminal Matters Within the EU, s. 21.

²⁸ Aftale mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om anvendelsen af visse bestemmelser i konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og 2001-protokollen hertil.

fuldbyrdsstaten kan påberåbe sig en af de angivne afslagsgrunde). En hollandsk beslaglæggelseskendelse skal altså anvendes som var det en dansk kendelse. Samtidig indebærer rammeafgørelserne forenklet formalia, lettere kommunikationsveje og de grunde, som medlemslandene kunne bruge til af afvise forespørgsler, er blevet reduceret. Der er også en liste af grove forbrydelser, hvor det ikke kræves, at forbrydelsen er ulovlig i fuldbyrdslandet.

EU sætter turbo på – Danmark bagerst i køen

En af de helt store praktiske forskelle på EU-samarbejdet og samarbejdet uden for EU er tid. I forbindelse med opklaring af kriminalitet er det som bekendt en afgørende faktor.

Komplicerede procedurer indebærer en risiko for, at formålet med beslaglæggelsen forspildes, og at mulighederne for at sikre strafbart udbytte med henblik på konfiskation forringes.²⁹ Er der overført penge fra en konto i Danmark til en konto i et andet EU-land, kan bagmandspolitiet kontakte de europæiske kollegaer og hurtigt få sikret beløbet. Helt anderledes forholder det sig, hvis pengene er sendt til et tredjeland. Det kan tage op imod et år at få fat i et kontoudtog, mens det tager omkring en fjerdedel af tiden inden for EU.³⁰ Tager det lang tid, før aktiverne beslaglægges eller konfiskeres, kan forbryderene nå at flytte aktiverne.

Kommissionens forslag til nye EU-regler vil gøre denne proces endnu hurtigere. Der indsættes nemlig tidsfrister for, hvornår hhv. indefrysning og konfiskation senest skal gennemføres. For indefrysning foreslår Kommissionen en frist på 24 timer for beslutning og 24 timer for gennemførelse, mens det bliver 30+30 dage for den endelige konfiskation.³¹ Det er et afgørende nybrud.

Dermed kommer der til at være en bunke med sager, der skal ekspederes hurtigt, og en bunke med sager, hvor der ikke er nogen tidsfrist. Danmark ryger i bunke nummer to. Dermed kan det ikke udelukkes, at Danmark stadig kan indefryse og konfiskere aktiverne, det er bare ikke sikkert, at aktiverne stadig er der, når Danmarks forespørgsel effektueres.

---

²⁹ Justitsministeriets vurdering kan læses her: <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/200412L00005>.

³⁰ Pengejægeren: Michaels job er at finde 12,3 milliarder, 27. marts 2017, dr.dk.

³¹ Bemærk at Rådet i sin generelle indstilling har gjort tidsfristerne mere fleksible. I stedet for 24 timer er det 48 timer, og i stedet for 30 dage 60 dage.

Forbehold spærrer for vigtigt Eurojust-samarbejde

Som led i en finansiel efterforskning vil der ofte være grænseoverskridende elementer, der kræver grænseoverskridende samarbejde. Udbyttet kan være placeret på udenlandske konti, investeret i boliger, kunst, biler eller andet med høj værdi. Og mange former for værdier kan flyttes inden for meget korte tidsrum på tværs af grænser, f.eks. via bankoverførsler. Der er derfor nødvendigt med et stærkt grænseoverskridende samarbejde på området.

I EU-regi foregår samarbejdet via to platforme: CARIN-netværket³² og Eurojust.³³ CARIN-netværket er et europæisk netværk for enheder svarende til bagmands-politiets Sporingsgruppe. Formålet med netværket er at udvikle det uformelle samarbejde mellem myndighederne. Gode erfaringer fra netværket førte til, at der i 2007 blev fastlagt et EU-krav, om at alle lande skulle etablere kontorer, der har til opgave at inddrive aktiver.³⁴ I Danmark er det kontor Sporingsgruppen.

Udover CARIN-netværket etableres der også fælles efterforskningsgrupper inden for EU's agentur for anklagemyndighedernes samarbejde, Eurojust. Der er bl.a. oprettet en fælles efterforskningsgruppe, der efterforsker skattesagen.³⁵ Danmark, Belgien, Tyskland og Storbritannien deltager i denne gruppe. Tyskland og Storbritannien deltager, fordi udbyttet for svindelen i Danmark og Belgien er forsøgt hvidvasket i disse lande.³⁶ Dermed har Eurojust fået en central i efterforskningen af de 12,3 milliarder kroner i forbindelse med skattesagen. Det gælder også i forhold til koordination uden for EU, hvor Eurojust har et tæt samarbejde med f.eks. de amerikanske myndigheder.

Mens der er udsigt til, at Danmark fortsat kan deltage i det uformelle CARIN-netværk, ser det anderledes ud ift. det formelle samarbejde i Eurojust. I 2013 foreslog Kommissionen en opdatering af retsgrundlaget for Eurojust, der forventes vedtaget i 2018. Det betyder, at Danmark, når forordningen træder i kraft, må forlade samarbejdet pga. retsforbeholdet. For mere end 1,5 år siden anmodede Danmark om at få en parallelaftale eller sær aftale, så fortsat deltagelse var sikret. Der er endnu ikke kommet noget svar på anmodningen.

---

³² CARIN-netværket er egentlig oprettet udenom EU, men selve informationsudvekslingen foregår med hjemmel i EU-regler (2007/845/RIA).

³³ Rådet afgørelse 2009/426/RIA af 16. december 2008 om styrkelse af Eurojust og om ændring af afgørelse 2002/187/RIA om oprettelse af Eurojust for at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet.

³⁴ Rådets rammeafgørelse 2007/845/RIA m samarbejde mellem medlemsstaternes kontorer for inddrivelse af aktiver om opsporing og identificering af udbyttet fra strafbart forhold eller andre formuegoder forbundet med kriminalitet.

³⁵ Skattesandalen vokser: Belgien og Norge ramt af samme svindel som Danmark, 11. december 2016, dr.dk og Skatteudvalget 2016-17 SAU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 645 Offentligt

³⁶ Politi i fire lande jagter Sanjay Shah, 12. december 2016, dr.dk.

Tilvalgsordning giver selvbestemmelse

De nye regler for indefrysning og konfiskation er endnu ikke vedtaget. Danmark har derfor endnu tid at løbe på, inden den retstilstand indtræder og forringer de danske myndigheders muligheder. Men uret tikker. Den 8. december fastlagde Rådet en generel indstilling til forhandlingerne, og Europa-Parlamentet ventes at gøre det samme i januar. Dermed kan forhandlingerne gå i trilog-fasen, som Kommissionen forventer afsluttet inden for nogle måneder. Efter endelig vedtagelse vil der formentlig være en periode før reglerne træder i kraft. Ifølge Rådets indstilling 2,5 år.³⁷ Det kan dog ændre sig.

Der er derfor god grund til snarest mulig at afsøge mulighederne for deltagelse i de nye EU-regler. I Storbritannien, der som bekendt er på vej ud af EU, er man allerede i gang med dette. Såvel den britiske Rigsadvokat og Metropolitan Police Service har prioriteret netop disse regler som vigtige prioriteter.³⁸

Danmarks situation er anderledes end Storbritanniens. Danmark har først og fremmest mulighed for at ophæve eller omdanne retsforbeholdet. Det første vil formentlig ikke kunne samle opbakning blandt politikerne, da det indebærer, at Danmark deltager fuldt ud i EU's asyl- og indvandringspolitik. Danmark har dog også mulighed for at genoverveje brugen af den tilvalgsordning, der er beskrevet i Danmarks protokol. Aktiverer Danmark ordningen, kan Danmark fra sag til sag vælge, om deltagelse er fordelagtigt eller ej. Et tilvalg er bindende for Danmark, men sker der ændringer i reglerne, er Danmark ikke tvunget til at gå med, som det ellers er udgangspunktet med parallelaftalerne.³⁹

Fordelen ved tilvalgsordningen er, at Danmark selv kan bestemme hvilke tilvalg, der skal foretages, og at Danmark får lov til at deltage fuldt ud i disse regler. Det betyder også, at Danmark igen kan blive fuldt medlem af Europol og tilvælge de to andre retsakter, som der er søgt at opnå aftaler om.⁴⁰

I stedet for en tilvalgsordning vil Danmark også kunne søge om at få en parallelaftale eller en sær aftale med så gode vilkår som muligt. Justitsministeriet har for nyligt vurderet, at "Sådanne forhandlinger er dog oftest langvarige og

---

³⁷ Rådets generelle indstilling til Kommissionens forslag (15104/17) art. 40, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15104-2017-INIT/da/pdf>.

³⁸ Brexit: future UK–EU security and police cooperation, Chapter 4: Criminal justice tools, House of Lords, <https://publications.parliament.uk/pa/ld201617/ldselect/lducom/77/7707.htm>.

³⁹ Udgangspunktet for tilvalgsordningen er, at Danmark kan forsætte med at deltage i hovedretsakten uden at tilvælge eventuelle ændringer, mens udgangspunktet for Danmarks parallelaftaler er, at Danmark til tilvælge alle ændringer, eller ophæves aftalen.

⁴⁰ Danmark har søgt om tilknytning til PNR-direktivet, der træder i kraft til maj og den kommende Eurojust-forordning.

komplerede, og Danmark skal i hvert enkelt tilfælde overbevise Kommissionen om, at indgåelse af en parallelaftale er i både Danmarks og EU's interesse."⁴¹

Fordelen ved det er, at Danmark vil kunne få bedre vilkår end dem, der følger af EU-retshjælpskonventionen, som gælder for Norge og Island. Danmark vil formentlig også kunne opsige aftalen. Det er imidlertid helt op til EU-institutionerne, om der skal bevilliges sådan en aftale til Danmark. Det er således ude af vore egne hænder. Danmark har ikke fået svar på to af de tre anmodninger, der blev sendt for 1,5 år siden, og tidligere har Kommissionen ikke ønsket at indgå aftaler med Danmark.

En sidste mulighed er, at lade være med at gøre noget. Det stiller Danmark dårligere, men Danmark vil måske via diplomatiske veje kunne skabe bedre muligheder for beslaglæggelse og konfiskation. Dette vil dog kræve en betydelig arbejdsindsats, og resultaterne er usikre og vil under ingen omstændigheder stå mål med fuld deltagelse i EU's regler på området.

---

⁴¹ Europaudvalget 2017-18, EEU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 37, offentligt.